

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESOĆNO SURAZMJEVNO, MJESOĆNO
K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM

... TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ...

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBČIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U.Z.S.O.J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 13. LIPNJA 1914.

BR. 47.

PROTI NOVOJ POGANSKOJ PRIMJESI.

Na drugom mjestu govorimo o bezglavosti i kaosu kod samog glasila demokratske stranke. Glavni demokratski Štab misli, da „pravo shvaćeni narodni interesi nalažu stranci da učini otvoreni, muževni korak, kojim će bit onemogućen svaki i najmanja opreka između narodno-stranačkih i vjerojatnokasnih dužnosti pristaša, osobito onih rimokatoličkoga zakona kojemu pripada najveći dio Hrvata“. A taj otvoreni, muževni korak učinil će, kada prepusti svojim pristašama slobodu mišljenja u djemu najbitnijim načelima stranke: da se crkva ima odjelit od države, a odtud i civilni brak, i da je narod izvor svih prava u državi. Koliko je to muževno, a koliko opet iskreno, zna čitava javnost, koja ne prisustvuje prvi put Smoljakinu frengoljanstvu.

Za nas kao katolike ova nova primjesa ima toliko poganljuka, da nam je red oprijet se tome već u početku. U stvarima vjere nije dopustivo, šta više i pogibeljno je ovo novo demokratsko stanovište, po kojemu se dopušta podpuna individualna sloboda u poganskom naziranju. Živo vjersko čuvenstvo mora da skrije vjerski indiferentizam koji hoće da nam ustale oči domovine kojekakvim kooperacijama i fuzijama. Nemože, nebit, za nas indiferentno, kada se ateističkom naziranju na svjet daje, još programatički, podpuna sloboda. Kršćanski misleći elementi nemogu da to gledaju nehajom, ma dužnost ih veže izstupiti proti tome odlučno i jedinstveno.

Mi naprotiv mirno gledamo kako poganj organizira se i Širi, niti ne osjećaju težinu naše osamljenosti, dizorientacije i dizorganizacije. A trebalo bi nam naprotiv, uz jedinstvo misli, i jedinstvo djelovanja. Tu i tamo ima razsijanog dosta elementa, koji bi, uz jako i jedinstveno vodstvo, mogao biti bedem protiv nasrtaja poganjka. U mnogobrojne blagajne po selima, u gospodarske zadruge, u sve one ekonomske i kulturne organizacije treba uliti kršćanski duh. Imamo i katoličke mladenečke organizacije, ali ih treba učvrstiti.

Moderni poganj upotrebljuje rafinirana sredstva, da postigne svoj cilj. U prvome redu ide za tim, da ubije ugled svećenstva, da ga otudji u narodu. Ali katoličanstvo ne visi u zraku; kad udari pastira, i stado će se rasprišiti. Ovo razumije vrlo dobro katolički svijet u Njemačkoj, u Belgiji, u Sloveniji, i zato katolički redovi zbijuju se u čvrste falange. Sastanci đelatnornih katolika obdržavaju se gdjekod imaju i malo katoličkog života.

A kod nas Hrvata? Sve bljesak, koji tek časomice svjetluće i izgine; tek plamen koji kako uzbukti tako i padne. A trebalo bi nam organizirati rada baš zato što smo maleni i skušeni, eda nas Gospod vjerom živom učini jake i slobodne.

Pala je misao za katolički sastanak u Splitu. Hoće li do njega doći?

U koliko smo obaviješteni, episkopat je već pristao; još zadnju riječ im presvjetili dr. Gjivoje. Split je geografski centar, i već zato za sastanak zgodan. Ne smeta, što občina neće sudjelovati. Ni u Ljubljani sastanku minulog kolovoza nije sudjelovala, ni u Dubrovniku prijedrom euharističkog sastanka. Ipak sastanci uspiješi sjajno. I baš u Splitu, odakle se moderni poganjki Širi, eda demokrati vide, da vjera Živi, da je zakopat neće i nemogu ni otvoreni ni okrinkani neprijatelji. Konstantinovo slavlje pokazalo je da je u narodu našem toliko Žive vjere, toliko latentne snage, da je upravo veliki grejh neizkoristit se za to veliko djelo na rodnom odkupljenju.

Čujemo, da je, na poticaj novina i na obču želu pokrajine, dvadeset uglednih svećenika i svjetovnjaka obratilo se na presvetlog dr. Gjivoju, neka bi ideja katoličkog sastanka u Splitu postala gotovom činjenicom. Vrijeme sili, na posao dakle!

ŠIBENIK, 13 lipnja.
Arlekinska politika dala nam je u sama 24 sata upravo krunski dokaz svoje vrglavosti i bezkarakternosti. Osam dana su čekali, da onom svog zaključku o kooperaciji ili fuziji daju neki komentar, a 24 sata kasnije i opet je „Sloboda“ svečano polizala: U sama 24 sata dan je prostakog nogomet starjima iz „Hrv. stranke“, a zatim, kada uvidješ svoju nespretnost i da su prerano odrkljili papke, sve to opte svečano opozvao.

U utrak 9. ov. mj. pisala je „Sloboda“, da je demokratima red izostaviti iz programa dvije tačke: *rastavu crkve od države i civilni brak*. Sutradan glavni odbor izdaje priobčenje, kojim onaj članak oprobavlja i još veli, da se stranka nema odrijeti zahtjeva civilnog braka, jer da tog zahtjeva program stranke niti nema, iako dan prije izričito se kaže da su taj zahtjev dalmatinski demokrati poprimili uljez fuzije sa banovinskim naprednjacima. Dan prije održješi se kaže, da se iz programa imaju izpustiti tačke „koje se tumače kako protivne vjeri“, a sutradan govor se samo o „jasnjoj stilizaciji programa“ prepuštajući pristašama u tim djema „načelnim tačkama“ slobodi mišljenja. Drugim riječima veli Smoljaka: *mi ćemo se sjediti s „Hrv. strankom“ i približit se svećenstvu, ali pristašama ostaje slobodno da svećenstvo i vjeru napadaju i ruše, jer to će biti nijehova — privatna stvar*.

Ovo ne kaže Niko Bartulović, koji je uzeo patent na prostatovo, nego govor čisto i bistro glavni odbor demokratske stranke u službenom svom saobraćenju. Split-ska kloaka misli da može sada en gros tjeći svoj bezsramni obrt.

Rješavanje agrarnog pitanja ili Perla od advokata.

Trumbić-Smoljaka klika spremna se da „rješava“ agrarno pitanje. Rekosmo, da će to rješavanje biti po uzoru advokata Alačevića. Ovo je onaj, o kojemu je nacionalistička „Zastava“ pisala, da hoće da bude narodan, da bude čak i narodnim

zastupnikom i da „zaprema odično mjesto“ u našem družtvu, a tamo bezdušno guli svoj narod u imenog narodnog osjećaja, izrabljajući zaostalost naroda, njegovu naivnost, njegovu nevojivo. S kojim pravom traži i zahtjeva „N. List“ naš muk, naše potajno odobravanje tih akademsko - lihvarskeg nedjela? „Zločince u rukavicama“ više preziremo nego rođene zločince, jer ove sažaljujemo. Zar se lihvara odvjetnike mora štetiti, jer su predplatnici jednog lista, jer su gospoda? Zar se može i mora samo one zagorske lihvarne osudjivati?

Kada je već govor o rješavanju agrarnog pitanja, neće biti na odmet, da malko uputimo svijet u sistem advokata Alačevića. Evo dakle da posvjetlimo.

Seljani Brševa, okolice zadarske, držali su u travnju prošle godine seoski zbor te zaključili, da se seosko zemljište zvano Lug, sasvim prikladno za obradjivanje, ima parozidjeliti. Občinsko vijeće potvrdilo zaključak seoskog zborna. **Zemaljski Odbor naprotiv taj zaključak nije odobrio.**

Dotičnoj sjednici Zemaljskog Odabora, kako čujemo, dr. Ivčević i dr. Tommaseo nisu prisutstvovali. Odlučivala je dakle samovolja dra Macchiena, koji zaključak seljaka Brševa nije htio potvrditi eda ugodi svome prijatelju i demokratu kapurijunu advokatu Alačeviću.

Advokat Alačević kupio je u Brševu veliki kompleks imanja. On je kmetovima odnio sve bolje zemlje. U njegovu interesu je bilo da kmetovi mu ne dodju do občinskog (seoskog) zemljišta, jer bi s jedne strane zapustili njegovu gospoštiju, a s druge strane ne bi imao jeftinjih radnika. Na njegovu imanju seljaci rade po 12 sati na dan, a za cigle 2 krunе.

Kupljeno imanje u Brševu ne nosi „veleposjedniku“ Alačeviću, ali zato nosi Alačeviću advokatu. Neka n. pr. nečije magare časkom prodje njegovim pšanjkom, njegov bezdušni poljar procjenjuje štetu na 10 do 20 kruna, ali se to ne javlja občini niti Poglavarstvu, već kancelarija advokata Alačevića napravi petiti i onda naberi se mastne kompetencije advokata Alačevića. Na ovaj način advokat Alačević uništo je ono selo.

U Brševu putevi slabisu. Advokat Alačević zauzeo se, ali da se gradi na državne troškove put, koji bi služio samo njemu i nikome drugome. Pozvao je bio za to i Kot. Poglavarstvu u Brševu, a da će ga on sam voziti u svojoj kočiji.

Eto, kako će da se rješava agrarno pitanje! Za najmanju, kmet će morati da se seli sa polja i da još napiuni advokatske tobolice.

Ovo vam je jedan od kapurijuna Trumbić-Smoljaka-Macchiedove klike, koji je još htio da zastupa zadarski kotar na carevinskom vijeću. A kako podupire hrvatsko Zadra, zna dobro i „Hrvatska Knjizara“, jer advokat Alačević i njegovi ukućani neće da

u njoj kupe niti zadačnicu, ako im se neda za novčić jeftinije nego u talijana Schönfelda. Baš perla od advokata!

Dalmacija u drž. proračunu 1914-1915.

Javne radnje.

Proširenje drž. ceste od Risna na crnogorsk granicu od uk. 195.000 K, II. obrok K 60.000

Pregradnja puta Crkvice-Knežac kod Risna od uk. 400.000 K, II. obrok 67.000

Gradnja mosta preko potoka Zviriona u Boki od uk. 37.000 K, III. obrok 4.000

Put Ercegovina-Kameni od uk. 310.000 K, V. obrok 30.000

Proširenje puta Crkvice-Orjen od uk. 535.000 K, VI. obrok 100.000

Put Omis-Rogoznica-Dubci od uk. 400.000 K, VII. obrok 32.000

Cesta od Gurića preko Morinj na Risan od uk. 570.000 K, XIII. obrok 30.000

Put Risan-Perast-Orahovac-Dobrota od uk. 690.000 K, XVII. obrok 30.000

Put Bečić-Kaštel Lastva-Sutomore do pogrančne rijeke Željeznice od uk. 1.238.822 K, XVIII. obrok 60.000

Drž. cesta Split-Omis od uk. 41.800 K, IV. obrok 10.000

Rimsko cesta u kot. Imotski od uk. 105.000 K, I. obrok 50.000

Cesta Rab-Lopar od uk. 280.000 K, IV. obrok 37.500

Cesta na otoku Hvaru od uk. 672.594 K, IX. obrok 40.600

Cesta na Braču od uk. 456.000 K, IX. obrok 80.000

Cesta na Pelešcu od uk. 480.000 K, IX. obrok 48.000

Cesta Živogošće - Drvenik - Zastrog-Gradac-Plinia itd. od uk. 600.000 K, IX. obrok 60.000

Cesta na otoku Korčuli od uk. 240.000 K, X. obrok 28.716

Cesta Lepetane-Tivat-Mrčevac-Radović od uk. 431.097 K, X. obrok 27.000

Svega je za ceste i puteve u Dalmaciji proračunano za 1914.-15. K 1.416.016.

Pravosudje.

Gradnja sudske zgrade u Drnišu od uk. 355.000 K, II. obrok K 80.000

Gradnja sudske zgrade u Imotskom od uk. 335.000 K, VIII. obrok 50.000

Gradnja sudske zgrade i tamnica u Splitu od uk. 1.916.300 K, VI. obrok 100.000

Političke vijesti.

Sastanak u Konopištu. Njemački car Vilim dolazi u Konopište u posjeti pionirskom nadvojvodi Frani Ferdinandu. Ovaj sastanak, iz sastanka carevih u Beču, Miramaru i Mlećima, biva od velike važnosti, osobito kada se uzme u obzir, da će njezakog cara pratiti onamo vrhovni admiral Tirpitz.

„Berliner Zeitung am Mittag“ veli: „Radi se o tom, da se utanče precizni ugovori o pomorskoj politici Trojnog Saveza u Sredozemnom moru, tako da se austro-talijanskoj floti osigura gospodstvo na tom moru u službenu ratu na kontinentu. To je životno pitanje za Njemacku, jer tako će ona, s jedne strane, imati mogućnost da preko Trsta uvozi žito, koje je potrebno našem narodu i našoj vojski, a s druge strane, ako se Francuzi oduzme

gospodstvo na Sredozemnom moru, onih 80.000 vojnika, koje ona ima u Africi, bit će odsećeno; te će neće moći učestvovati u odlučnim borbama na Vogežima. Ne radi se dakle ni o posjeti u kurtoaziju, ni o slučajnostima; u Konopištu će car sa prijestolonasljednikom i velikim admiralom Tirpitzom pretrati vrlo temeljni problem Sredozemnog mora, u vezi sa problemom Baltskog mora.“

Kriza u Srbiji. Pašić je i opet jednom triumfira i dokazao, da je neobodno nuždan. „Odjek“, bilježi takav vršetak krize, izjavljuje da se i po četvrti put odigrala jedna udešena komedija sa kriozom, kao i zimis i ranjice. Da dva lista koji su neprijateljski razpoloženi prema vlasti bezobzirno se napali ruskom poslaniku Hartwigu, kao da je on utjecao na dvoru da Pašić ostane na vlasti. Jedan od tih napada bio je tako žestok, da je „Samouprava“ morala učiniti ogradu, izvinjavajući Srbiju za taj izpad.

Tvrđilo se da će se uredba o prioritetu civilnih vlasti izmijeniti tako da državu u Novoj Srbiji predstavljaju civilne vlasti, a samo na paradama i svečanostima da predstavnik države bude onaj, koji je stariji po rangu i po vlasti, pa bilo da je on civilno ili vojno lice. Ta uredba imala bi skoro biti zamijenjena zakonom. Tvrđi se da je između vojvode Putnika i Pašićeve vlade došlo do podpuna sporazuma u pitanjima koja su izazvala sporove i krizu. A nema sumnje da je imalo utiska i to što je 200 oficira beogradske garnizone sa svojim generalima izvještilo ministra vojnjog da najenergičnije osudjuju onu malu grupu oficira koji su pokušali prisvojiti funkcije, koje se ne slažu sa zadatima vojske i da sazaljuju, ako je tko zloupotribo nijihovo ime za izradnju pritiska na ma koji ustavni faktor.

Tako se u dobro obavijestenim krušovima držalo da će se križa završiti time što će kralj povjeriti ponovno Pašiću sastav vlade i isti kabinet da će provesti nove izbore. Tvrđi se čak da će kratko vrijeme ostati u vlasti i ministar finansija Paču i ministar gradjedina Jovanović, koji se žele, zbog bolesti, povući sa svojih pozicija. Ako on ipak ne bi pristali, ministarstvo finansija preuzeo Stjepan Protić, a njegov portofelj ministra unutrašnjih djela prihvatiće Nastas Petrović. Dužnost ministra gradjedina privremeno bi vršio Nikola Pašić.

Gospodarstvo.

Jesensko gnojenje vapnenim dušikom.

Sladorna repa.

Pitanje o jesenskom gnojenju sladorne rep je novije i nije još dovoljno objašnjeno. Megijutin ono, koliko se dosad zna, dozvoljava nam pomisliti, da je jesensko gnojenje vapnenim dušikom barem onoliko za preporuku, koliko je i projekt, ako ne i bolje. Može se ueti, da preko zime jedva što malo od vapnenog dušika može kiša da spere, a megijutin da je taj gnoj kroz to dugo doba imao prilike, da se dobro raširi u tlu, što jamačno olakšava podjednako hranjenje biljke.

U literaturi nalazimo pokusaj Schenckendorff (Arbeiten der D. L. G. sv. 217., str. 138.-139.), prema kome je jesensko gnojenje vapnenim dušikom donjelo na 1 hektar u gomolju 445 q. s, a u lišću 252 q. dok je gnojenje u proljeću donjelo u gomolju samo 429 q. s, a u lišću 229 q. s.

O tome da vapneni dušik, što se užije, ne zaostaje za drugim rastopljivim dušičnim gnojivima, a što se tiče sadržine sladore, kako je na prvom mjestu, govorilo se već na drugom mjestu (Bečki gospodarski list 1911, 15. jun).

Za 1 hektar uzme se: 150—250 kg. 40% kalija,

300—450 kg. superfosfata ili Thomasove drozge prema tome,

200—350 kg. vrapnenog dušika.

Ako se vrapnenim dušikom posiplige jeseni, onda se to radi skupa s kalijevom soli i to se pomiješano odmah zabrana i zavali. Ako se gnoji u proljeće, to valja posuti barem nekoliko dana prije sjetve.

Duhan.

Kod duhana općenito se preporuča, da je zgodnije gnjuti već jeseni mjesto u projektu. Kod duhana se i onako u prvom redu gleda na kakvočinu, a bolja se kakvočina postigne lakše jesenskim negoli proljetnim gnjenjem. Pored drugih dušiljnih gnjiva ne valja potencijaliti vrapneni dušik. Vrapneni dušik proizvadja list, koji dobro gori, a prema sumpornokiselom amonijaku ima tu prednost, da ima više vrapnene sadržine. Što, kako je prije spomenuto, pridonosi, da poveća kakvočinu svake žetve.

Za 1 hektar uzme se:

200—250 kg. sumpornokiselog kalia ili 300—400 kg. kremkiselog kalia, 100—200 kg. superfosfata, 150—200 kg. vrapnenog dušika.

Loze.

U vinogradima uzme se za 1 hektar: 300—400 kg. kalijeve soli, 400—500 kg. Thomasove drozge ili superfosfata prema tome,

300—400 kg. vrapnenog dušika.

Kalijevu so, Thomasovu drozgu i cito vrapneni dušik može se posuti u kasnoj jeseni. Može se i kalijevu so, Thomasovu drozgu i polovinu vrapnenog dušika posuti jeseni, a drugu polovinu u proljeće. Cesto se megutim i cijelo umjetno gnjivo pospi tek u proljeće. Kao fosforo-kiselni gnjivo uzme se tada superfosfat, ali se pri tom pazi, da između toga gnjenja i gnjenja s vrapnenim dušikom prodje svakako nekoliko dana. Pospi se između braza ili oko stablike i to se zakopa. U proljeću svakako valja posipati prije, nego se probudi priroda.

Vrće.

Postupa se jednako kao kod loza. Za 1 hektar uzme se:
250—400 kg. 40% kalija, 400—600 kg. Thomasove drozge ili superfosfata prema tome, 250—400 kg. vrapnenog dušika.

Naši dopisi.

Sinj, 6 lipnja.

(Nadjavoda Fridrik u Sinju i dopisnik "N. L.") — Ako i kasno, dopisnik amonijke općinske opozicije, javi se u "Narodnom Listu" br. 44, da opšte priče "Njegov Visosti". U izliku svomu zakašnjenju navaja da mučaljivost naše občine, što ona nije to u pravaskim novinam izvestila. Uveren sam, da se dopisnik nebi bio javio, eda mu nije bilo do toga, kako da istaknu konakovanje u domu paše cetinskoga Piera Tripala, i da iskali svoju žučljivost proti amonijku poštenoj radišnoj i nesebičnoj pravačkoj općini. Dopisnik zamjeru općini, što po novinama nije o pričku izvestila; ipak, znači da to ne općinu nespadala, to je on podpunim pravom imao primjetiti, što amonijke Poglavarstvo nije, po svojoj dužnosti,

o pričeku izvestilo u "Smotri Dalmatinskoj", kao što izvještije sva po Dalmaciji. Ovamo je velika zagonetka i pitanje, zašto Poglavarstvo nije tomu udovoljilo? I tu zec lezi.

Ipak „Pučke Novine“ br. 13, izvestile su kratko, sočno i istinito o pričku Njegove Visosti. Dopisnik laže, kad tvrdi da je općina ograničila se samo na ono, što se moglo proizvesti iz općinske blagajne, a za ostalo, da se je opozicija zaustavila. Neka iznese, u čemu je stalo to njezinu zaustinju?

Općina je priredila nakite, slavoluke, mužare, rasvjetu na tvrdiju, umjetne vatre, posvetašni red; općina je pozvala gradjanstvo za nakite i rasvjetu; občina je narod pozvalo preko svojih glavara na priček. Dopisnik amonijškom gradjanstvu nanaša veliku uvrijedlu pripisujući, da je zaslugom opozicije učinjeno, što je ovisilo o razpoloženju i dužnosti mješčana, kao tobože da mješčani nebi bez njezina poticaja znali i izvanskih činima pokazati svoju podanju.

Zamjera se donaćeliku Čelmiću, kako je dočekao. Čelmić je dočekao onako, kako je dolikovalo, pozdravio u ime hrvatskoga pučanstva, podstarištu u ime svih odana česta vjerosinstva. Pieru je težko pri sebi, što je donaćelik Čelmić pozdravio iz iskrena srca i hrvatske duše, a što pozdrav ovom prigodom nije izrekao Piero Tripalo, iz svoje prevezane srbofilske duše.

I upravo dobro zna opozicija, zašto je ona riječ "Satrapa" u ovu godinu iznenađena, i dobro im stoji, i nadalje neka se ovakvom perjem diči; nedjate ga drugima, vaše je, i ako ste ju uzeli iz pretostajnoga hambara....

Nakon doličnoga pozdrava prvovala je donaćeliku, istupila je mala Grabovac, ljeđušna đevojčica, u bijelo odjevena, ali se ipak ponešto pomebla u svom pozdravu, upravo zato, što se zove Grabovac.

Što su Pier i Toni Tripalo bili pozvani na večeru, mala brig, tomu se nedaje nikakova važnost, bilo, pa i prošlo, Cetina isto teče svojim tokom, a Tripalim i nadalje zubi vodu činiti za načelničkom stolicom.

Gđe Zub boli, tu jezik leti, tako i opozicija nemajušta njezinde žgode, a da nenađene Marović. Dopisnik piše, da je Sinj bio zadovoljan, da nije bio načelnik Marovića, koji je mogao da zapriječi jednodušnost i raspolaganje sinjanja, daje slabu svjedočbu o svojim pristašama, koji bi bili kadri, zbog jedne nepovoljne sebi osobe, učinili i na uštrbu svoje podanike vjernosti, Ipak prenizko!

Dopisnik ističe "gospodin načelnik dr. Marović" nije ničemu prisutstvovalo" i hiberno prepušćajući, koji je tomu izuzrok bio. Pogovara se, da i ovom zgodom njegovu prijatelji izdaleku pokušale na odlučnim mjestima pokazati svoje simpatije prema njemu, ali je otislo u vjetar. Načelnik Marović pričeku nije prisutstvovalo, jedino i istinito, jer se je težko bio razbolio, od hunjavice i težke bronjaljne upale, što je lagano na prije nekoliko dana čutio, sčega je po strgom nalogu liječnika morao ostati u krevetu za više dana, a dočeku da nemože prisutstvovati. Neka dopisnik protivno ovomu dokaze, da nije bio težko bolestan, kao što i još bolije, stoji mu na razpoloženje kruna statu za isplatu druga njihove Sokolane.

Doček u Sinju doistotine bio je preščan i krasan, ali je mogao biti i još bolji. Predavat će se: 1. Vjeronauk. 2. Nastavni jezik hrvatski, t. j. vježbanje i sastavljanje poslovnih i privatnih pisma, izpuštanje poštanskih, željezničkih i carinarskih tiskanica i dr. 3. Računstvo. 4. Knji-

Pri dočeku nije učestvovalo svećenstvo izm pozvanoga mjestnoga župnika, premda za ovu prigodu bijaše se uz dekanu Šimnicu sakupilo mnogo župnika, bijaše i grčko-istočni župnik sa Dicma. Pri dočeku nebita je naš pravaski zastupnik Sesardić, koji bi bio u ime naroda pozdravio; nebijahu prisutni franjevački profesori sa pitomeima, nebijahu prisutni pučki učitelji sa učenicima iz Sinja i bližih mjeseta Glavice i Brnaza, nebijahu prisutna razna druživa; svi ovi bijaju pripravljeni da pristupe javno dočeku, a za što nepristupiše, to odgovorno stoji na samom kot, poglavaru gosp. Lani.

Amonijšem pučanstvu osobito je upalo u oči, što velike srbske zastave pri dočeku nijesu se visoko vijale na kućama Piera Tripala i Sokolane, kao što su se vijale prošle godine prigodom Sokolskoga Sleta, i kako gospod Pier nije na vrh kuće izložio bušulu, koja pokazuje, kad je okrepljen i dužnosti mješčana, kao tobože da mješčani nebi bez njezina poticaja znali i izvanskih činima pokazati svoju podanju.

Začudno je, kako je Tripalo-demokratska glazba, u čigovoj upravi stoji Tripalo i Bulat, zatražila ovom prigodom i plaću od općine?

Dopisnica, na tebi je, da ovo odgočeta?

Domaće vijesti.

Sprovod pok. Smičiklaza, obavljen u srijedu, bio je veličanstven. Govorili su: Vladimir Mažuranić za Jug, Akademiju, dr. Vladan Gjorgjević za Srbsku Akademiju, Šišić za sveučilište, Pavletić za Matiču Hrvatsku, dr. Iličić za Slovence, omladinac Vidas i dr. Najradi.

Kad nije postanu elastične. Tješkovska procesija u Splitu obavljena je bez glazbe. Poglavarstvo je odbilo i hrvatsku i talijansku. Ovaj put obič. upraviteljstvo ipak nije sudjelovalo procesiji, iako se može govoriti o ponizivanju, ponizivanje jednakno sada i kao na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Mandat Radićev bio je uništen i u saboru i to glasovima same koalicije. Protivništvo glasovalo je čitava opozicija i zast. Zbierzovski od koalicije. Ovo je jednostavno Šikaniranje, nedostojno jedne slobodarske stranke, a koje Radiću sam podiže reklamu. On će i opet biti izabran bez protakandidata.

Dok se dva kolju — treći se smije. Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Mandat Radićev bio je uništen i u saboru i to glasovima same koalicije. Protivništvo glasovalo je čitava opozicija i zast. Zbierzovski od koalicije. Ovo je jednostavno Šikaniranje, nedostojno jedne slobodarske stranke, a koje Radiću sam podiže reklamu. On će i opet biti izabran bez protakandidata.

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord. Kako nam je Čapljine javljaju, pobijedio je — dr. Andrija Petrović, treći kandidat, koji na podnom nijednoj stranici, a kada i na Dujmovu. Ali da tako zahtjeva novi kurs — proti sistemu!

Dok se dva kolju — treći se smije.

Ova se obistinila kod izbora u kotaru Ljubuškom za mandat izraženim uslijed odreke dra. Mandića. Borili se zajednički dr. Jelinović i zadružni Boić, i to tako žestoko i takovim međusobnim rječenitim i osvađanjima oglašavajući, da se mogu podižti, da su odnijeli rekord

Uapšeno je više osoba, koje su okrivljene radi pomoći kod bijega. Među uapšenima je i mati braće Gerovskih, Aleksandra Gerovska i urednik Zukmanović. Uplaćeni su u ovu stvar i neki srednjoškolci iz Rusije su poslali brzopojavni pozdrav sudu.

Anarhistički izgredi u Italiji.

Da prosvladaju proti nasilju dvađu karabinari, socijalisti proglašili su generalni štrajk u čitavoj Italiji. Ovaj se izradio u izgredje pravog anarhističkog karaktera. Masa je u državne organe pucala, bacala kamenje, provlačivala u dućane, raznosiла oružje, oštetila željeznicu. Ustred reakcije oružane sile, došlo je do krvoproljeća. U više gradova kao u Jakinu, Napiju itd., bilo je mrtvih i ranjenih na obe strane. Komora je glasovala vladin povjerenje i odobrila sve vladine korake. Štrajk je na proglašen zaključenim.

Novo ministarstvo u Francuzkoj.

Pregresisti Ribot, starac od preko 70 godina, obrazovao je ministarstvo. Vanjske poslove ima Bourgeois, rat Delcassé. Ministarstvo broji najbolje, sile, ali teško da uspije, jer radikalni i socijalisti intriguiraju.

Priobćeno.*

IZJAVA.

Obzirom na dopis u "Narodnom Listu" br. 42. iz Trsta, u kojem se tvrdi, da mjestno društvo "Tomislav" drži se načela "ruštih učiteljstva", izjaviti mi je kao učitelju i kao članu dočićnog društva, da je izjava dopisnikova u tom pogledu neistinita.

Podgora, 5. lipnja 1914.

Vjekoslav Mrkušić, učitelj.

Gospodinu
Aleksandru Devčiću, učitelju
Podgora.

Odnosno na Vaš dopis u br. 42. "Narodnoga Lista" pozivljivo Vas da dokazelete u čemu i kako naše društvo provadja načelo "ruštih učiteljstva".

Podgora, 5. lipnja 1914.

Hrvatsko Katoličko Prosvjetno Društvo
"Tomislav" — Podgora.

Mate Jakšić, predsjednik.

Gospodinu
Aleksandru Devčiću, učitelju
Podgora.

U Vašem dopisu u "Narodnom Listu" br. 42. iz Trsta moram zaključiti da onim izrazima, a onaj koji je to mogao razumjeti skrio se je za proraz slušan i uživanja na mene smjerat. Ako u istinu na mene smjerat, onda Vam kažem da je to ne samo laž nego i kleveta. Netom sam doznao da su neki radnici pri polazku učitelja Mihofića neujudno se istom podnijeli, ja sam to kod istog Mihofića požalio, o čemu se je isti prema njegovu odgovoru i uverio da nijesam znao a još manje sudjelovao. Ako ostalim podvalama u vašem dopisu smjerat na mene, to Vas pozivljam, da iznesete na javnost sve što me može kompromitirati. U tom slučaju želi bi da nebudete nebulozni kao u vašem ovom dopisu, nego navedite činjenice, koje čete i na sudu moći dokazati. Ako se pak bojite ili Vam nije drago po sudu se skitati a želite me zadržati, to Vas upućujem na moje predpostavljene da iznesete sve gradivo o kom u dopisu natucate, a ja Vam dajem poštenu riječ da u tom slučaju, pa makar vaše gradivo bilo sve lažno, neću se poslužiti sudom. Ono što sam vašim predpostavljenim službeno saobjatio, to i Vama javno kažem, da vaše sudjelovanje dne 29. IV. u onom društvu koje se je onako divljački podnalošilo nije na diku učiteljskom stalištu. Ako izrazom "kroz godinu ili ja mrtav ili Devčić živ iz Podgorje" na mene smjerat, to Vam kažem, da je to laž a za ozbiljna čovjeka i djetinjara pomisli.

Podgora, 5. lipnja 1914.

Don Marko Ivanišević, župnik.

* Za članke pod ovim naslovom uredništvo ne preuzima odgovornost.

MLJEKO: kravije i ovčje, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 40 para litar, Uzorna Mlijekarna J. Drezga.

LJETOVALIŠTE

MORE, HRAD, ZDRAVLJE, DIVOTA.

Opjevano Makarsko Primorje krije u sebi dražest, koje, osobito u ljetu, privlače i opajaju čovječju dušu.

GRADAC

KOD MAKARSKA

biser je Jadranskog mora. Tko želi zdravlja i ugodnosti, neka ljeti pohrli tamo u

Hotel Lavčenj

koji leži na moru, sa krasnom obalom. Hotel ima lijepo sobe za spavanje, izvrstnu kuhinju i podvorbu. Cijene umjerene tako da se ne boji nikakve utakmice.

Hotel je osobito prikladan za ljetovanje, a naročito se preporeća strancima kao izvrstno

KUPALIŠTE

Braća iz Herceg-Bosne, koja svake godine dolaze u naše primorje na kupanje, nači će u Hotel Lavčenj sve udobnosti i okrijepe.

I našim domaćima, koji obično traže ljeti odmor u tudjini, stajvamo na srce krasote našega primorja.

Hotel Lavčenj

Gradac kod Makarske

Ante Milošević p. Nikole vlastnik. 8-30

KUPALIŠTE

Navrnute loze.

Javljam p. n. občinstvu da imam lijeplji broj navrnutih loza na zeleno, raznih vrsti podloge i navrata. Prodajem uz umjerene cijene, uz kaparu od 20%. Za svaku vrstu jamčim.

Tko želi ubrzo doći do vina, neka sadi navrnutu lozu na zeleno. Pozivljenim kupcima, neka doduviđi kako uzdravam rasadnjak, eda se osvjeđoće o modernom radu i o dobrom uspjehu, a neka nevjeruju da je loza oboljila, jer sve su to izmišljotine.

Prvič-Šepurina, 12. lipnja 1914.

Roko Vlahov Fogulov, glavar selo.

Dr. ANTE MATKOVIC

SPECIJALISTA ZA DJEĆIJE BOLESTI I ORTHOPEDIJU

OTVORIO JE

AMBULATORIJ

NA OBALI POVRH KAVANE 3-3 MIRAMAR II. KAT.

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

ŠIBENIK.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prije nego se osiguraju kod tudjih zavoda, neka dadu prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cienike uz povoljne uvjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIC

.. ZADAR :: DALMACIJA ..

Zavod također preuzima osiguranja proti požaru.

SPUŽAVA

rafiniranih i prostih

svake veličine i oblike

za sve moguće potrebe te za toilette

Imade veliku zalihu

SPUŽVARSKA ZADRUGA U KRAPNU

Naručbe adresirati na:

Spužvarska zadruga

— ŠIBENIK. —

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljoprivrednom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40° RALJEVOM SOLI ILI RAINITOM

15-16° RALCIUMCIANAMIDOM

16-21° THOMASOVOM DROZGOM

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvjetima postavljennim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzopojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56.).

U MILETIĆA

Prve vrsti JANJETINE sa ražnja svake ure vruće. Ali tek kako se kuhinja simje i momci što vrte! Momci vam to rumeni, jer piju obilato mojeg

opola

prve vrsti, a na večer, kad idu leći, još po čašicu prošeka, i to sve dajem, jer momci su čisti i po tri puta na dan kuhinju peru, da se gospodar sve smije, što oni to rade.

Štovanje občinstvo! Prosto je svakomu, da se sam o tome osvjeđoći. Vrata su svakomu otvorena. Mlade

prasetine

nisam ni spomenuo. U nedjelju u podne vruće i sjaji ko rožica.

Bire

prve vrsti, uvijek friške, jer svako dvije ure stavljam mraz, pošto prodajem dva hektolitra dnevno; serpentine u aparatu peru se svakog pet dana za uzdržanje zdravlja.

Hladna jela

svježa, svake vrsti i u svaku dobu.

Štovanjem
Petar Miletić.

„Slovenskoj i Hrvatskoj Narodnoj Straži“ donijet će pomoći, Vama možda bogatstvo, čitatelj!

475.000

kruna odnosno franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgoditi velike skupine

5 originalnih vrijednostnih srećaka 5

kojih se 13 svakogodišnji vučenja vrši dne

2. i 15. siječnja, 1. i 14. svibnja, 1. rujna (dva), 1. veljače, 1. srpnja, 1. kolovoza, 1. ožujka (dva), 1. studenoga.

375.000

kruna odnosno franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgoditi manje skupine

3 originalnih vrijednostnih srećaka 3

kojih se 9 svakogodišnjih vučenja vrši dne

2. i 15. siječnja, 1. i 14. svibnja, 1. rujna i 1. veljače, 1. srpnja, 1. kolovoza, 1. studenoga.

Kupovnina za veliku skupinu svih 5 srećaka platiti se može u 60 mjeseca po K 6, za manju skupinu svih 3 srećaka pako u 60 mjeseca po K 4.

Svaka srećka mora da barem jedanput pogodi! Svi zgoditi izplaćuju se u gotovom novcu!

Sve sreće imaju trajni novčanu vrijednost te nakon izplaćene kupovine igraju još dugi niz godina bez ikakvog nadaljnje uplaćivanja, dokle badava!

Vak poštovani naručnik može da primi nagrade i premije te na taj način kupovnini za sebe naručenih srećaka po volji snizi ili ih uopće dobije BADAVA.

Izjašnjenja daje i naručbe prima:

g. Valentin Urbančić, Ljubljana 20.

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne uresne nakite izradjuje

RIBARSKO - KORALJSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izloži nalaze se na obali kraj perivoja.

.. POLJODJELSKA .. ZAJMOVNA BLAGAJNA

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo
u Šibeniku.

Ukamaćuje novac na uložne knjižice uz

5%

OBJAVA.

Dajemo na znanje p. n. Obćinstvu da smo otvorili prodaju:

živoga vapna

uz cijenu od kruna 2.60 za sto kg.

ugašenog vapna

uz cijenu od kruna 2. za sto kg.

sve franko tvornica Crnica-Šibenik.

Naručbe upućuju se na adresu BATTIGELLI
ROSSI - ŠIBENIK.

Sa velerštovanjem

Peć za proizvodjanje vapna
— u Šibeniku. —

AUTOGARAGE

NAJAM AUTOMOBILA.

Javljam p. n. obćinstvu, da sam otvorio

Autogarage i najam automobila

novih, vrlo elegantnih, za 4 i 5 osoba.

Ciene veoma umjerene.

TELEFON Br. 61.

NIKO ROSSI.

Predplatnici šaljite predplatu!

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

INGEROV :: ŠIVAĆI STROJ

kojim se može šivati, vezati i vrpati.

Singer Comp. šivaći strojevi
dioničko društvo

ŠIBENIK, glavna ulica.

OSIGURANJA ŽIVOTA

u raznolikim najnovijim, modernim i vrlo povoljnim kombinacijama preuzima jedini domaći osiguravajući zavod

„CROATIA“

Osiguravajuća zadruga u Zagrebu. - Utemeljena god. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj palati, ugo Marovske i Preradoviće ulice.

GLAVNA ZASTUPSTVA: Osječ, Rijeka, Sarajevo i Ljubljana.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I. II. kat
Telefon 25-94.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrste osiguranja

I. Na ljudski život :

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara :

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica industrijskih poduzeća).
2. Osiguranja pokretinja (pokućstva, ducanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena itd.)

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadruga imovina u svim poslovnim granama iznosi . K 3,375.050.88
Prihod premija s pristolama . K 1,571.135.97
Isplaćene odštete od postanka zavoda K 6,400.096.52

Sposobni posebnički i akvizitari primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu

VLAĐIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

Remington Standard

Jedan milijun pisačih strojeva

u porabi.

Model X i XI.

.. BEZ KONKURENCIJE ..

Podpuno

amerikansko pokućstvo

GŁOGOWSKI & CO. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat

Telefon br. 17-70.

JOSIP ZAMOŁA

vlašteni dekorativni slikar
u ŠIBENIKU

Bivši viši godina u Trstu nalazi se sedeve godine dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovršnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povisice cijene. Dosta je obavijesiti ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima, 9-30

P. T.

Castimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davnina osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA KLESARSKA ZADRUGA

registrirana ne ograničene jamstave
.. . UPLITU. . .

Zadruga obavlja svakovršne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznosti izrađuje žirvenike, balauštare, krištalice, nadgroboke spomenike itd. u najmodernijim sloganima. Skladište je oskrbljeno sa marmornim materijalom, također marmornim pločama za pokrovstvo. Buduće isto providjena izvrstnim radnim stilama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo naručitelja.

Na zahtjev šalje nacrte, uzore materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom obćinstvu i preporučovanom svećenstvu, da ju posebno svojim cijenjenim naručuju.

UPRAVA.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSku MISAO“

Prvovravdom diplatom i zlatnom medaljom na rimskoj i bruseljskoj izložbi nagrađena

TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA
Vladimir Kulic,
ŠIBENIK

preporuča svoje proizvode P. N. gg. Župnicima, Crkvinstvima i Bratovštinama.

Pozor! Sve narudžbe, što se prime inicijativom Hrv. kat. nar. glasnika, na korist njihova davan 5%.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

uzdržava od 1. listopada 1913. slijedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska) Polazak iz Trsta ponедјeljak u 5. — pos. p. povratak svake subote „ 6.30 pr. p.

Trst-Metković B (poštanska) Polazak iz Trsta u četvrtak „ 5. — pos. p. povratak svakog utorka „ 6.30 pr. p.

Trst-Metković C (poštanska) Polazak iz Trsta u subotu „ 5. — pos. p. povratak u četvrtak „ 6.30 pr. p.

Trst-Korčula (poštanska) Polazak iz Trsta svake srede „ 5. — pos. p. povratak u ponedjeljak „ 6.30 pr. p.

Trst-Sibenik (poštanska) Polazak iz Trsta u petak „ 5. — pos. p. povratak u sredu „ 6. pr. p.

Trst-Makarska (trgovačka) Polazak iz Trsta svaki utorak „ 6. — pos. p. povratak svake nedjelje „ 1.15 pos. p.

Trst-Vis (trgovačka) Polazak iz Trsta u subotu „ 7. — pos. p. povratak svaki četvrtak „ 7.15 pos. p.